

מסורת הש"ס

א) לעיל מג... ב) [במדבר ו, א) שייך לע"ב, ד) גי' א"מ מכאן הדיוט, ה) שייך לע"ג,

תורה אור השלם

1. קל ימי הוירו לוי על נפש מות לא יבא:

2. ומכה נפש בהמה ישלמנה נפש תחת נפש: ויקרא כד יח

נוסחת הריב"ן

א) לגורע שוה לכדרכי משום האמור צנויר דתניא כו': בן לה שהרי: ג) ומשמע: ד) דלח: ה) ועדיין עד שלא יאמר יש לי בדין דטויר מטמא למת מזהו דלאמר כלל בכ"ג על כל נפשות מת כו':

הגהות הב"ח

א) רש"י ד"ה עד שלא וכו' כ"ג כו' הס"ד ואח"כ מ"ה ועד שלא יאמר יש לי בדין דטויר מטמא למת מצוה דנאמר כלל בכ"ג על כל:

גליון הש"ס

גמ' שומע אני אפי' נפש בהמה. עי' בינה דף כה ע"א:

הגהות הגר"א

א) גמ' (מת) מו"מ (ועי' תוס'):

הגהות מהר"ב

רנשבורג

א) תור"ה לאצוי וכו' ומפיק ליה האי סברא כמו. מן חיבת ומפיק עד כמו ממח וכו' ולא מסיק ליה עדיין האי סברא כיון שנושא וכו' כפ"ל א"מ: ב) ד"ה אי שוה וכו' שהרי ככה"ג. חיבת ככה"ג ממח וכו"ב ככהן הדיוט. א"מ: ג) ד"ה ועד שלא יאמר כו' דכ"ג או כלן. יצ"ע עיין א"מ דמחוק כל זה מן או כלן וכו' עד ע"ב דאוקמי אכללא דכ"ג ונשע מן הכל דבור אחד:

הגהות התוספות

1. צ"ל על נפש מת. 2. צ"ל ואפי"ה און. 3. צ"ל דלית. 4. צ"ל אצל לא. 5. צ"ל אפילו נפש. 6. צ"ל ומפיק ליה מהא. 7. צ"ל הדיוט. 8. מחיבת או עד חיבת לגופיה אין כאן מקומו אלא הוא דיבור בפני"ע ושיין אחר דיבור זה.

## כהן גדול פרק שביעי נויר

**לגזירה שוה לכדרכי א** **ד**תניא **רבי אומר**. לאצוי ולאמו לאחיו ולאחותו

לא יטמא להם צמותם כי מור וגו' והאי קרא צנויר כתיב<sup>א</sup>: **אין** לי.

שמייטמא לאצוי ולאמו צנגעס וצויצתם אלא נויר כ"ג מנין: **אמרם**

**לא יאמר אמו צכ"ג**. שיש לנו ללמוד מן הדין שאינו מייטמא <sup>ב</sup>ו שהרי

ק"ו הוא כו': אין כהן הדיוט מייטמא

לאחיו אלא אם כן ישנו אחיו מאציו:

אין כ"ג מייטמא לאחיו מאמו ולא

מאציו ולא אפי' לאצוי אע"פ שאין

כהן הדיוט מייטמא לאחיו אלא צשציל שצא מכה אציו: **אם וזיתא מן הדין**.

אם למדת מן הדין שאין כ"ג מייטמא

לאמו מה תלמוד לומר אמו אלא

מופנה כו': **אשכחן כ"ג**. דמייטמא

למת מזהו נויר מנלן: **ס"ל על (כל)**

**נפש מה צנפש אדם הפסוק מדבר**.

שלא מצינו שנקרא נפש מת אלא אדם

צלצל: **צנפש המטמאה לו לאדם**

**צניאיה**. כיון שנכנס עמסה צהאל

הכתוב מדבר ואינו זו נפש אדם ולא

נפש צהמה וכיון דעל נפש מת לא

יצא מדבר צנפש אדם <sup>ג</sup>ומשמע דין

קרוצים דין רחוקים ולמה חזר הכתוב

ואמר לאצוי ולאמו אלא לאצוי הוא

<sup>ד</sup>ולא מייטמא כו': **עד שלא יאמר**.

שמייטמא למת מזהו הייתי מציאו מן

הדין שנויר מייטמא למת מזהו מה

כ"ג כו' א) ה) **נאמרו כללות צכ"ג**. על

כל נפשות מת לא יצא ונאמר כלל

צנויר על נפש מת דכל נפש צמשמע

דין קרוצים דין רחוקים מה כלל

האמור צכ"ג כו' אף כלל האמור

צנויר לאצוי ולאמו אינו מייטמא

אצל מייטמא למת מזהו:

ומה

מצוה לא אם אמרת בכ"ג שכן אינו מביא קרבן על טומאתו תאמר בנויר

שמביא קרבן על טומאתו הואיל ומביא קרבן על טומאתו לא יטמא למת מצוה

ת"ל לאביו ולאמו לא יטמא אבל מייטמא למת מצוה או אינו מייטמא לאביו

ולאמו אבל יטמא לשאר מתים אמרת ק"ו ומה כהן הדיוט שמיטמא לקרובין אינו

מייטמא לשאר מתים נויר שאינו מייטמא לקרובין אינו דין שלא יטמא לשאר מת<sup>י</sup>

הא

לאצוי דקורצא דאצ עדיפא דמתייחס אחריי כדלקמן ונראה לומר דהנמא תפס לדין ק"ו לרווחא דמלתא כק"ו דלעיל והך צרייתא כרצי ישמעאל

דצסמוון ולימ<sup>א</sup> ליה האי צריכותא דלקמן דאמו ודאי ילדמו דלקמן אליצא דר"ע קאמר ליה אצל לר' ישמעאל צלאו ק"ו אייתר לאמו שהיא צכלל שאר

קרוצים דאפי' אי נכתב לאצוי לא הוה אמינא דלמעוטי אמו קאתי משום דודאי ילדמו דלית ליה הנך סצרות דלקמן הלכך כי כתיב על כל נפשות

מת כולוה קרוצים צמשמע אייתר לאצוי למת מזהו ואייתר לאמו לגזירה שוה וקל וחומר לרווחא דמילתא: **הב"י גריסין אשכחנא כהן גדול**

**דמיטמא למת מצוה נויר מנלן**. תימה תיפוק ליה מגזירה שוה דאמו אמו כמו שאנו לומדים כהן גדול מנויר לענין נגעס חיצתם ה"נ

ניהדר ונילף נויר מכהן גדול לענין מת מזהו דאין גזירה שוה למחזה נראה למהר"ף אי לאו דנפקא לן מת מזהו צנויר מקרא אחרינא

הוה אמינא דכולה גזירה שוה דאמו אמו אחיא למת מזהו אצלי לענין למעוטי נגעס חיצתם דין צכהן הדיוט וצין צכהן גדול כיון

דמאורע איתקש למת דהוה ליה כעוקר קרא ממשמעוטיה ע"י ג"ש להכי אינטריך למילף מת מזהו צנויר מקרא אחרינא: **בב"י ימי**

**הוירו דח' ע"ל (בב"י) נפש מת לא יבא שומע אני נפש<sup>ב</sup> בהמה במשמע**. אי לא כתיב מת אלא נפש שנאמר ומכה נפש צהמה ישלמנה: ת"ל נפש מת

צנפש אדם הכתוב מדבר. דצהמה לא איקרי מת אע"ג דכתיב (שמות כא) והמת יהיה לו מת סתמא איקרי נפש מת לא איקרי: **ר' ישמעאל**

**אומר אין צריך**. למעוטי צהמה מנפש מת דהא הוא אומר לא יצא צנפש המטמא צציהה היינו צהאל הכתוב מדבר ואילו צצילה לא מטמאה

צהולה: **לאביו ולאמו**. צנויר כתיב ד' פרטי לאצוי ולאמו לאחיו ולאחותו לא יטמא להם צמותם: לאצוי ולאמו אינו מייטמא אצל מייטמא

למת מזהו. מסקנא דצרייתא זו דלאצוי צא לגלויי על נפש מת דאיירי צקרוצין ולאמו לגזירה שוה לכדרכי ולאחיו למת מזהו א) ומפיק ליה

האי<sup>ב</sup> סברא כמו שנושא ונותן צצרייתא עד דיליף ליה מאחיו אי נמי התנא ידע צטוב דלא נפיק מת מזהו אלא מלאחיו והאי דקאמר לאצוי

ולאמו הוי כמו [וגו'] ולעולם סומך אלאחיו: **ע"ד ש"א יאמר**. קרא צנויר דמייטמא למת מזהו יש לי צדין צקל וחומר למשמע מיינה

דנויר מייטמא למת מזהו: ומה כהן גדול. שקדושתו קדושת עולם מייטמא למת מזהו. מקרא דלעיל: **אין אינו**. אלא לכך כתיב לאצוי ולאמו

לומר לך דמותר ליטמא לשאר מתים רחוקים וטעמא איכא למימר דשמא אקרוצים אזהריה רחמנא מפני [שמנירן] עליהם וזהו זילותא

דנויר דאיקרי קדוש אצל רחוקים שאינו נעצב עליהם לא אזהריה רחמנא: אמרת ק"ו. <sup>ד</sup>מכהן גדול: דעל כרחיך סברא זאת לא אחימת היא

שהרי ב) [צכ"ג] הוא איפכא: <sup>ה</sup>**וְעַד ש"א יאמר יש אי בדין נאמרו בב"ג**. על כל נפשות מת לא יצא: ונאמר כללות צנויר. על (כל)

נפש מת לא יצא מה כללות האמורות צכ"ג וכו' תימה והיכי צעי למילף נויר מכ"ג לענין מת מזהו והא איכא למיפרך מה לכ"ג

שכן אינו מציא קרבן על טומאתו כדפרכינן לעיל ופי' הר"ם דלאו לענין מת מזהו צעי למילף אלא צא לומר דלאצוי ולאמו צנויר מיייתר

דאגופיה לא אינטריך דלכתוב כללות לחודייהו על נפש מת לא יצא וממילא ידעינן דהיינו קרוצים נמי דילפינן להו מכללות דכ"ג <sup>ג</sup>א) <sup>ה</sup>כל

לדרך זו נאמר כלל צכהן הדיוט לנפש לא יטמא צעמיו כו' וספיר אינטריך לגופיה והאי דקאמר אף כללות דאמרינן צנויר מייטמא למת

מזהו היינו כלומר מיתורא דאצוי דלא אינטריך לגופיה וכן מוכח צתר הכי: **האי מייבעי י"יה לאביו ולאמו בממש**. שאינו מייטמא

## מח.

**ולאמו שנכתב בב"ג** לגזירה שוה. לנויר דכתיב צנויר לא יטמא

להם צמותם ודרשינן צמותם יתירא דהא כתיב צרישה

דקרא על כל נפשות מת<sup>י</sup> למה לי צמותם לומר לך צמותם הוא דאינו

מייטמא אצל מייטמא הוא לנגעס ולזיצתם נראה דעיקר קרא לנגעס

אינטריך דס"ד אמינא דמאורע חשיב

כמת ולזיצתם נקט אגב נגעס:

**ואין אי אלא בנויר**. שמותר ליטמא

לנגעס ולזיצתם: כ"ג מנין

אמרת לא יאמר אמו צכ"ג. דאינו

צריך: ומה צמקום שכהן הדיוט

מייטמא לאחיו מאציו. דכתיב לאחיו

וסצירה ליה דגמר אחוה אחוה מצני

יעקב כי היכי דילפינן לענין ציט

ציצמות (דף ו') הרי עדיפא משפחת

אצ צמשפחת אם לגבי כהן הדיוט

אין<sup>ב</sup> כ"ג מייטמא לאצוי [מקום] שאין

כהן הדיוט מייטמא לאחיו מאמו

אינו דין שאין כ"ג מייטמא לאמו: אם

זכיתה מן הדין א"כ מה ת"ל אמו

צכ"ג. וא"ת ומה צריך קל וחומר הרי

צבר אמר דעל כל נפשות מת אזהר

רחמנא אקרוצים ועל כרחך דפרישי<sup>י</sup>

ואמו נמי צכלל כל הקרוצי<sup>י</sup> א"כ למה

כתיב אמו צפירוש על כרחיך מיייתר

לג"ש וי"ל דאי לאו ק"ו הוה אמינא

אע"ג דאשר קרוצים מעל כל נפשות

מת וכתיב נמי לאצוי לאו למעוטי

מת מזהו אלא למעוטי אם דמייטמא

לה דהוה אמינא דווקא קרוצים דמלד

האצ דגריעי טפי משום דאיהה

קורצא ודאית אלא חזקה צעלמא

אצל אמו דודאי ילדמו ליטמא לה

דלאמר לקמן האי סברא ע"כ אינטריך

קל וחומר ללמד דאין זו סברא שהרי

צכהן הדיוט אנו מחשיצים קורצא

דאצ טפי מן האם ומהשתא אייתר

אצוי ואמו צכהן גדול אצוי לומר

דמייטמא למת מזהו ואמו לגזירה שוה

ואם תאמר אחתי מנלן דאצוי צא

למת מזהו הא אינטריך לגופיה דלא

לימא דלאמו למעוטי לאצוי דייטמא

יא א ב מיי' פט"ו מהל'

טומאת אולתין ה' ט פמג עשין רמ:

מוסף רש"י

אבל מטמא הורא. דין מור

דין כהן לנגעם ולזיבתם.

ואינם עוברים צמגע הזל לא

משום לא יחלל ולא משום

לא יטמא (ע"ר מג).

פי' הרא"ש

כל נפשות מת לא יבא בכ"ג כתיב: מטמא לקרובים כדכתי' לאמו ולאביו וגו' לה יטמא: לנגעם ולזיבתם להני אצטריך דסד"ר מצורע חשוב כמת ולזיבתם אגב נגע נקט. שכהן הדיוט מטמא לאחיו מאביו. דילפינן אחוה אחוה מפני יעקב כי היכי דילפינן לענין יבוס ביבמות.

נמצא דעריפא משפחת אב ממשפחת אב. א"כ כיון דגלי קרא שאינו מטמא לאביו כ"ש שאינו

אב ממשפחת אב. אשכחן כ"ג נויר מנלן. הוה מצו

למימר מג"ש דאמו אנו

אלא ניחה ליה לאשכחיה

בגופיה. ת"ל נפש מת

ובהמה לא אקרי נפש

מת. בנפשות המטמאות

בביאה. כהאל: לאביו

ולאמו אינו מטמא אבל

מטמא הוא למת מצוה.

לאמו כדי נטוי' דדרשי'

ליה לקמן לג"ש. עד

שלא יאמר שיטמא למת

מצוה יש לי בדין. אבל

מטמא הוא לשאר מתים

משום דכתיב נוז אלהיו

על ראשו הלכך לרחוקים

שאינו צעבי עליהם כ"כ

יטמא. אמרת קל וחומר

ומה כ"ג שטמא לקרובים

אינו מטמא לשאר מתים

הוי גליה הכתוב שדין

הוא שיטמא לקרובים

יותר מלרחוקים ומחמת

סברא כל דהו אין לנו

שיטמא לרחוקים אף

על פי שאינו מטמא